

PARDUBICKÝ KRAJ

**Krajský plán vyrovnávání příležitostí pro osoby
se zdravotním postižením na období 2016 - 2018**

Obsah

1. Úvod a struktura Krajského plánu	3
2. Osvětová činnost	5
3. Oblast přístupnosti staveb, dopravy a informací	8
A. Přístupnost staveb a dopravy	8
B. Přístupnost informací pro osoby se zdravotním postižením	13
4. Oblast vzdělávání a školství	14
5. Oblast zdraví a zdravotní péče	17
6. Oblast zaměstnávání	19
7. Oblast přístupu ke kulturnímu dědictví a účast na kulturním životě a sportu	22
8. Oblast sociálních věcí	23

Seznam použitých zkratk:

CCV Pardubice – Centrum celoživotního vzdělávání - zařízení pro další vzdělávání pedagogických pracovníků Pardubického kraje

ESF – Evropské sociální fondy

KH – Kancelář hejtmána

KONEP – Koalice nevládek Pardubicka

KrÚ Pk – Krajský úřad Pardubického kraje

KŘÚ – Kancelář ředitele úřadu

NNO – Nestátní neziskové organizace

NRZP Pk – Národní rada osob se zdravotním postižením Pardubického kraje

ODSH – Odbor dopravy a silničního hospodářství

OMSŘI – Odbor majetkový, stavebního řádu a investic

OPVV – Oddělení personálních věcí a vzdělávání

OKSCR – Odbor kultury, sportu a cestovního ruchu

OSV – Odbor sociálních věcí

OŠ – Odbor školství a kultury

OZ – Odbor zdravotnictví

Pk – Pardubický kraj

1. Úvod a struktura Krajského plánu

Pardubický kraj si uvědomuje odpovědnost vůči občanům se zdravotním postižením a potřebu vytvářet příznivé podmínky pro zmírňování dopadů jejich zdravotního postižení. Vytvářením těchto podmínek dochází nejen ke zmírňování dopadu zdravotního postižení, ale jsou také vyrovnávány příležitosti osob se zdravotním postižením ke stejnému aktivnímu životu, jako mají lidé bez zdravotního postižení. Z toho důvodu vzniká strategický dokument Krajský plán vyrovnávání příležitostí pro osoby se zdravotním postižením na období 2016 - 2018 (dále též Krajský plán), který si klade za cíl ovlivnit významné oblasti života osob se zdravotním postižením v Pardubickém kraji.

Východiskem pro zpracování Krajského plánu je Listina základních práv a svobod, dle které má člověk se zdravotním postižením právo prožít plnohodnotný život a má právo být rovnoprávným členem společnosti, dle ní jsou lidé svobodní a rovni si v důstojnosti i v právech. Dalšími dokumenty, ze kterých Krajský plán vychází, jsou Úmluva o právech osob se zdravotním postižením (Úmluva), Národní plán podpory rovných příležitostí pro osoby se zdravotním postižením na období 2015 - 2020, který schválila vláda České republiky usnesením č. 385 dne 25. 5. 2015, a Memorandum uzavřené mezi Asociací krajů ČR a Národní radou osob se zdravotním postižením (24. 9. 2010).

Osoby se zdravotním postižením tvoří diferencovanou skupinu. Jednotlivé skupiny osob podle typů zdravotního postižení se od sebe liší svými možnostmi i potřebami. Ve společnosti často naráží na bariéry, zejm. v podobě stereotypních postojů vůči těmto lidem, které znesnadňují vytváření rovných příležitostí pro osoby se zdravotním postižením a podceňují tuto problematiku. Dosažení rovných příležitostí pro osoby se zdravotním postižením vyžaduje řešení v mnoha oblastech, přičemž je důraz kladen na odstranění diskriminace, podporu nezávislého způsobu život a větší sociální integraci.

Podle statistického šetření provedeného Českým statistickým úřadem v roce 2013 žije v ČR přibližně 1.078.000 osob se zdravotním postižením, což je 10,2% populace. V Pardubickém kraji to znamená přibližně 50 000 osob se zdravotním postižením.¹

V souladu s Úmluvou zahrnuje Krajský plán pojmem „osoby se zdravotním postižením“ ty osoby, které mají dlouhodobé fyzické, duševní, mentální nebo smyslové postižení, jež v interakci s různými překážkami může bránit jejich plnému a účinnému zapojení do společnosti na rovnoprávném základě s ostatními. Při realizaci Krajského plánu je preferováno uplatňování principu Design for All. Tento princip klade důraz právě na to, aby prostředí, produkty, služby a veškeré výstupy lidské činnosti byly přístupné všem lidem, a to bez ohledu na jejich věk či schopnosti. Tak může dojít ke skutečné integraci osob se zdravotním postižením do společnosti a vzájemnému užitečnému propojení.

Dokument je v pořadí již třetím strategickým dokumentem. Navazuje na Krajský plán vyrovnávání příležitostí pro osoby se zdravotním postižením, který byl schválen 15. 12. 2011 Zastupitelstvem Pardubického kraje usnesením Z/361/11, a na další strategické dokumenty Pardubického kraje. Krajský plán vznikl ve spolupráci Krajského úřadu Pardubického kraje, Národní rady osob se zdravotním postižením Pardubického kraje (NRZP Pk) a dalších organizací působících ve prospěch osob se zdravotním postižením v Pardubickém kraji. Oblast sociálních služeb Pardubického kraje je řešena strategickým dokumentem – Střednědobým plánem rozvoje sociálních služeb Pardubického kraje na období 2016 – 2018.

Krajský plán byl schválen dne 16. 12. 2015 usnesením Zastupitelstva Pardubického kraje Z/366/15.

¹ ČSÚ, Výběrové šetření zdravotně postižených osob 2013.

STRUKTURA KRAJSKÉHO PLÁNU

Krajský plán je členěn do tématických oblastí běžného života navazujících na vybrané články Úmluvy. V rámci těchto oblastí definuje tento dokument pro uvedené období aktuální problémy osob se zdravotním postižením v Pardubickém kraji, formuluje opatření, kterými má Pardubický kraj reálnou možnost definované problémy ovlivnit, a formuluje doporučení dalším subjektům.

Každá oblast (kapitola) je uvozena stručnou charakteristikou konkrétního článku Úmluvy, ke kterému se vztahuje, a popisuje stav v Pardubickém kraji. Největší důraz klade Krajský plán na otázky týkající se osvěty, přístupnosti staveb, dopravy a informací, dostupnosti vzdělávání, zdraví a zdravotní péče, zaměstnávání osob se zdravotním postižením, dostupnosti kulturních a sportovních aktivit a sociální péče. Při definici problémových oblastí a opatření je vycházeno z aktuálních podnětů, informací a zkušeností při tvorbě a naplňování Krajského plánu vyrovnávání příležitostí osob se zdravotním postižením na období 2012 – 2015.

Každá takto stanovená specifická oblast má své dílčí cíle, na něž navazují soubory opatření a doporučení. Jednotlivá opatření jsou zaměřena na odstraňování nerovností ve výše uvedených oblastech, jejichž naplňování je v kompetenci Pardubického kraje.

Řešení problémových oblastí osob se zdravotním postižením vyžaduje multidisciplinární přístup, tzn. zapojení mnoha odborů Krajského úřadu Pardubického kraje, případně dalších subjektů. Doporučení jsou určena pro ostatní subjekty, které se mohou podílet na řešení témat a identifikovaných problémů. Tato doporučení nejsou závazná, ale vymezují oblasti podpory, jimiž mohou dotčené subjekty přispět k vyrovnávání příležitostí a zlepšení situace osob se zdravotním postižením.

Krajský plán je živým dokumentem, který bude každoročně vyhodnocován. Na základě tohoto hodnocení a aktuálně zjištěných potřeb bude možné Krajský plán aktualizovat. K tomuto účelu slouží ustanovený poradní orgán radního zodpovědného za sociální péči a neziskový sektor, který se schází nejméně 1x ročně. Předsedou poradního orgánu je vedoucí odboru sociálních věcí Krajského úřadu Pardubického kraje, místopředsdou je zástupce Národní rady osob se zdravotním postižením Pardubického kraje. Členy poradního orgánu jsou zástupci zainteresovaných odborů Krajského úřadu Pardubického kraje, zástupci Národní rady osob se zdravotním postižením Pardubického kraje (NRZP Pk), zástupci poskytovatelů sociálních služeb a členských organizací Pardubické krajské rady osob se zdravotním postižením a zástupce veřejnosti.

Koordinátorem naplňování a vyhodnocování Krajského plánu je odbor sociálních věcí, který pravidelně 1x ročně předkládá Radě Pardubického kraje zprávu o plnění Krajského plánu. Všechny odbory Krajského úřadu Pardubického kraje odpovědné za realizaci Krajského plánu spolupracují a ve sjednaném termínu zpracují zprávu o naplňování cílů a opatření, které jsou v jejich gesci.

2. Osvětová činnost

Vychází z článku 8 Úmluvy - Zvyšování povědomí, a poukazuje na potřebu šíření osvěty v celé společnosti o situaci osob se zdravotním postižením, potřebu podpory respektu k jejich právům a důstojnosti a bourání stereotypů a předsudků, které se zdravotního postižení týkají.

Stereotypní postoje společnosti a nedostatečné znalosti problematiky osob se zdravotním postižením jsou výraznou bariérou, která znesnadňuje vytváření rovných příležitostí pro osoby se zdravotním postižením. Stav osvěty o zdravotním postižení se sice obecně zlepšuje, ale i nadále je třeba pokračovat v informačních, publikačních i dalších osvětových aktivitách.

Pracovníci Krajského úřadu Pardubického kraje, zaměstnanci organizací zřizovaných Pardubickým krajem i široká veřejnost se dostávají do kontaktu s osobami se zdravotním postižením. Důležitým cílem Krajského plánu je pokračovat v prohlubování vzdělávání zaměstnanců veřejných institucí a informování veřejnosti o nejrůznějších aspektech života a specifických potřebách osob se zdravotním postižením a způsobech pomoci. Tím dochází ke zlepšování podmínek pro vyrovnávání příležitostí pro tuto skupinu občanů Pardubického kraje a je vytvářeno příznivé klima, které se projevuje ochotou veřejnosti akceptovat osoby se zdravotním postižením a integrovat je do běžné společnosti.

Cíl 2.1

Průběžně vzdělávat zaměstnance Krajského úřadu Pardubického kraje v oblasti problematiky osob se zdravotním postižením.

Opatření 2.1.1

Zachovat téma komunikace s osobami se zdravotním postižením v rámci vstupního vzdělávání pro pracovníky krajského úřadu a pracovníky územně samosprávných celků.

Zodpovědný za realizaci: OPVV

Termín: průběžně

Finanční náklady: 23 000 Kč (lektorné za 1 vstupní vzdělávání)

Opatření 2.1.2

Zrealizovat školení a zážitkové semináře pro pracovníky krajského úřadu na téma komunikace s osobami se zdravotním postižením.

Zodpovědný za realizaci: OPVV ve spolupráci s organizacemi osob se zdravotním postižením a poskytovateli služeb

Termín: do 31. 12. 2017

Finanční náklady: 25 000 Kč

Cíl 2.2

Zvyšovat povědomí veřejnosti o problematice osob se zdravotním postižením a jejich aktivitách.

Opatření 2.2.1

Prostřednictvím tiskových zpráv, informací na internetových stránkách Pardubického kraje apod. informovat širokou veřejnost o činnostech Pardubického kraje a Krajského úřadu Pardubického kraje vztahujících se k osobám se zdravotním postižením.

Zodpovědný za realizaci: KH a všechny dotčené odbory krajského úřadu

Termín: dle aktuálních podnětů, průběžně

Finanční náklady: 0 Kč

Opatření 2.2.2

Informovat o aktuálních tématech a zveřejňovat pozvánky a jiné informace vztahující se k osobám se zdravotním postižením prostřednictvím informačních kanálů Pardubického kraje a dalších subjektů.

Zodpovědný za realizaci: KH a všechny dotčené odbory krajského úřadu, organizace osob se zdravotním postižením a poskytovatelé služeb

Termín: průběžně

Finanční náklady: 0 Kč

Opatření 2.2.3

Realizovat přednášky a zážitkové semináře pro veřejnost zaměřené na problematiku osob se zdravotním postižením v rámci Týdne vzdělávání dospělých rozsahu minimálně 4 hodin.

Zodpovědný za realizaci: OŠ ve spolupráci s OSV a dalšími subjekty (organizace osob se zdravotním postižením a poskytovatelé služeb)

Termín: 1x ročně

Finanční náklady: 5 000 Kč ročně

Opatření 2.2.4

Spolupodílet se na organizaci konferencí, seminářů a vzdělávacích akcí, které se vztahují k problematice osob se zdravotním postižením.

Zodpovědný za realizaci: OSV, OZ, OŠ

Termín: minimálně 1x ročně

Finanční náklady: bude určeno podle skutečných nákladů akce (minimálně bezplatné poskytnutí prostor)

Opatření 2.2.5

Ve spolupráci s NRZP Pk realizovat festival „Pod duhovými křídly“ a slavnostní předání ocenění za činnost ve prospěch osob se zdravotním postižením „Duhové křídlo“.

Zodpovědný za realizaci: OSV ve spolupráci s KH, NRZP Pk

Termín: 1x ročně

Finanční náklady: 150 000 Kč ročně z rozpočtu Pardubického kraje

Opatření 2.2.6

Propagovat pořádání akcí (prezentace, soutěže a společenské akce vztahující se k problematice osob se zdravotním postižením) s regionálním nebo celonárodním významem na území Pardubického kraje prostřednictvím internetových stránek kraje, osobní účasti představitelů kraje apod.

Zodpovědný za realizaci: KH a všechny dotčené odbory krajského úřadu

Termín: dle aktuálních podnětů, průběžně

Finanční náklady: případné náklady dle skutečnosti např. na poskytnutí záštity, dotace apod.

Opatření 2.2.7

Uskutečnit setkání hejtmána Pardubického kraje se zástupci zájmových a dalších organizací, které se zaměřují na problematiku osob se zdravotním postižením v Pardubickém kraji.

Zodpovědný za realizaci: KH a další zainteresované subjekty

Termín: 1x ročně

Finanční náklady: z rozpočtu Pk

Cíl 2.3

Podporovat osvětu a poradenství v oblasti diskriminace osob se zdravotním postižením, prevence násilí a domácího násilí páchaného na osobách se zdravotním postižením.

Opatření 2.3.1

Zrealizovat konferenci na téma diskriminace a prevence násilí páchaného na osobách se zdravotním postižením.

Zodpovědný za realizaci: OSV ve spolupráci s KH a dalšími subjekty (organizace osob se zdravotním postižením a poskytovatelé služeb)

Termín: průběžně dle aktuálních podnětů

Finanční náklady: 25 000 Kč (přesná výše bude určena dle poptávky)

Opatření 2.3.2

Podporovat projekty zaměřené na oblast diskriminace osob se zdravotním postižením, prevence násilí a domácího násilí páchaného na osobách se zdravotním postižením.

Zodpovědný za realizaci: dotčené odbory krajského úřadu

Termín: průběžně dle aktuálních podnětů

Finanční dopady: 0 Kč (v případě finanční podpory dle schváleného rozpočtu Pk v příslušných programech)

Doporučení dalším subjektům:

- Průběžně zvyšovat komunikační dovednosti pracovníků územně samosprávných celků při jednání s osobami se zdravotním postižením.
- Umožnit praxe a stáže pro úředníky státní správy a zaměstnance organizací zřizovaných Pardubickým krajem v organizacích pracujících s osobami se zdravotním postižením.
- Podporovat neziskové organizace při vytváření a realizacích projektů na téma komunikace s osobami se zdravotním postižením, domácí násilí, diskriminace osob se zdravotním postižením, aj. (finanční podpora programů či projektů pro osoby se zdravotním postižením z rozpočtu obcí).

3. Oblast přístupnosti staveb, dopravy a informací

Tato kapitola je rozdělena do dvou částí - Přístupnost staveb a dopravy a Přístupnost informací pro osoby se zdravotním postižením.

A. Přístupnost staveb a dopravy

Oblast přístupnosti staveb a dopravy navazuje na článek 9 Úmluvy - Přístupnost, který se obecně věnuje zajištění nezávislého a plného zapojení osob se zdravotním postižením do všech oblastí života společnosti, především za pomoci odstraňování překážek a bariér bránících přístupnosti budov, dopravy, informací a informačních technologií.

Přístupností se rozumí stav, kdy osoby se zdravotním postižením mají přístup k fyzickému prostředí, dopravě, informačním, komunikačním technologiím, systémům, dalším zařízením a službám na rovnoprávném základě.

Otázka přístupnosti staveb, tj. budov, dalších vnitřních i venkovních zařízení, škol, obytných budov, zdravotnických zařízení apod., je upravena zákonem č. 183/2006 Sb., stavební zákon, ve znění pozdějších předpisů, a vyhláškou č. 398/2009 Sb., o obecných technických požadavcích zabezpečujících bezbariérové užívání staveb. I přes legislativní oporu dochází v praxi k častému nerespektování povinnosti nevytvářet fyzické bariéry.

V Pardubickém kraji působí poradenská střediska bezbariérovosti (Česká abilympijská asociace), která se podílí na vytváření vstřícného prostředí pro všechny osoby, včetně osob se zdravotním postižením. Svojí náplní a činností napomáhají k odstraňování již stávajících bariér a brání vzniku bariér nových. Pracovníci středisek spolupracují se stavebními úřady v rámci své územní působnosti a poskytují konzultace, poradenství a odborné posuzování při přípravě, schvalování a realizaci staveb. Mapování bezbariérovosti je finančně podporováno z rozpočtu Pardubického kraje, výsledky mapování jsou zveřejněny na webových stránkách České abilympijské asociace a jsou průběžně aktualizovány.

Středisko sociálních služeb Salvia, z.ú., pod metodickým vedením NIPI ČR, o.s. (dohoda o spolupráci) vystavuje odborná stanoviska (odborná vyjádření) k projektům staveb. Poskytuje odborné konzultace k připravovaným projektům. Účastní se kolaudací na základě požadavku příslušného stavebního úřadu a zajišťuje poradenství v oblasti bezbariérovosti.

Nové autobusové zastávky v Pardubickém kraji zpravidla splňují požadavky bezbariérovosti pro zastavování nízkopodlažních autobusů. Informace o bezbariérových spojích jsou většinou vyznačeny v jízdních řádech. Některé oblasti Pardubického kraje, zejm. oblast Přeloučska, jsou pro osoby imobilní hůře dostupné. Informace o bezbariérovém cestování ve vlacích ČD jsou uváděny na internetu. Postupně jsou zaváděny vizuální signalizační tabule na zastávkách městské a meziměstské hromadné dopravy.

Specializovaná doplňková veřejná doprava není součástí integrovaného dopravního systému a není v možnostech veřejné dopravy tuto službu zajistit. Individuální bezbariérová doprava je v některých regionech zajišťována v rámci podpory místních samospráv anebo z rozpočtu Pardubického kraje prostřednictvím závazku služby obecného hospodářského zájmu, příp. objednávky na konkrétní akci.

Na Krajském úřadu Pardubického kraje byly zpřístupněny kanceláře radního pro sociální péči a neziskový sektor, odbor zdravotnictví ve 4. patře budovy A krajského úřadu a v roce 2015 byla nainstalována mobilní indukční smyčka.

Průběžně jsou odstraňovány architektonické bariéry ve školách, v nichž se vzdělávají či se mají vzdělávat žáci se specifickými potřebami bezbariérových úprav.

V odstraňování bariér u veřejných budov i dopravních staveb je třeba i nadále systematicky pokračovat a dohlížet nad dodržováním a správnou aplikací předpisů u novostaveb či rekonstruovaných staveb, neboť tím je umožněn přístup osob se zdravotním postižením nejrozličnějších typů ke vzdělání, zaměstnání, kultuře a rozvoji sociálních vztahů.

Cíl 3.1

Zajistit přístupnost budov A, B, C krajského úřadu osobám s různým typem zdravotního postižení nebo osobám s omezenou schopností pohybu a orientace.

Opatření 3.1.1

Zmapovat bariérovost budov krajského úřadu z hlediska různých typů zdravotního postižení, zejména smyslového postižení, a to v souladu s výstupy opatření 3.2 a 3.13 Národního plánu podpory rovných příležitostí pro osoby se zdravotním postižením na období 2015 – 2020 (stanovení kritérií označení ve veřejných budovách ve snadno čitelné a srozumitelné podobě).

Zodpovědný za realizaci: KŘÚ ve spolupráci s organizacemi osob se zdravotním postižením a poskytovateli služeb

Termín: 31. 12. 2017

Finanční náklady: náklady budou vyčísleny na základě aktuální poptávky Pardubického kraje

Opatření 3.1.2

Na základě posouzení bezbariérovosti vyhodnotit možnosti, navrhnout a realizovat v budovách krajského úřadu potřebné a oboustranně akceptovatelné úpravy.

Zodpovědný za realizaci: KŘÚ

Termín: do 31. 12. 2018

Finanční náklady: budou vyčísleny na základě analýzy

Opatření 3.1.3

Nastavit pravidla způsobu jednání pracovníků krajského úřadu s návštěvníky krajského úřadu - osobami se zdravotním postižením.

Zodpovědný za realizaci: KŘÚ ve spolupráci s ostatními odbory, organizacemi osob se zdravotním postižením a poskytovateli služeb

Termín: 31. 12. 2016

Finanční náklady: 0 Kč

Cíl 3.2

Zajistit přístupnost zdravotnických a školských zařízení zřizovaných Pardubickým krajem osobám se zdravotním postižením.

Opatření 3.2.1

Zmapovat bariérovost budov organizací, zejm. zdravotnických a školských zařízení (včetně sportovišť) zřizovaných Pardubickým krajem z hlediska různých typů zdravotního postižení, a to v souladu s výstupy opatření 3.5 Národního plánu podpory rovných příležitostí pro osoby se zdravotním postižením na období 2015 – 2020.

Zodpovědný za realizaci: odbory se zřizovatelskou funkcí ve spolupráci s organizacemi osob se zdravotním postižením a poskytovateli služeb

Termín: průběžně v návaznosti na výstupy opatření 3.5 Národního plánu podpory rovných příležitostí pro osoby se zdravotním postižením

Finanční náklady: na základě aktuální poptávky Pardubického kraje

Opatření 3.2.2

Informace o bezbariérovosti zařízení zveřejňovat na internetových stránkách zařízení, případně na webových stránkách Pardubického kraje (např. na školském portálu v případě základních a středních škol).

Zodpovědný za realizaci: odbory se zřizovatelskou funkcí

Termín: průběžně (nejméně 1x ročně)

Finanční náklady: 0 Kč

Cíl 3.3

Aktivně podporovat zpřístupňování staveb osobám se zdravotním postižením v Pardubickém kraji a zabránit vzniku nových bariér.

Opatření 3.3.1

Podporovat organizace sdružující osoby se zdravotním postižením a další organizace při mapování přístupnosti objektů a infrastruktury měst a tyto informace zveřejňovat prostřednictvím webových stránek Pardubického kraje.

Zodpovědný za realizaci: OSV ve spolupráci s dotčenými organizacemi

Termín: průběžně

Finanční náklady: 390 000 Kč z rozpočtu Pk (dle aktuálně platného rozpočtu)

Opatření 3.3.2

Provádět metodickou činnost a poradenství v rámci pravidelných porad s pracovníky obecných stavebních úřadů a speciálních stavebních úřadů ve sféře obecných technických požadavků zabezpečujících bezbariérové užívání staveb a zpřístupňování staveb pro osoby se zdravotním postižením a tím zvyšovat kompetentnost pracovníků na úřadech, a to v souladu s platnou legislativou.

Zodpovědný za realizaci: OMSŘI, ODSH

Termín: průběžně, minimálně 1x ročně

Finanční náklady: 0 Kč

Opatření 3.3.3

Podporovat dostupnost veřejných a technických zařízení prostřednictvím eurozámků a euroklíčů k zajištění rychlé a důstojné dostupnosti veřejných sociálních zařízení a technických kompenzačních zařízení pro osoby se zdravotním postižením.

Zodpovědný za realizaci: OSV ve spolupráci s NRZP Pk

Termín: průběžně

Finanční náklady: 0 Kč

Cíl 3.4

Podporovat bezbariérovost a přístupnost turistických cílů a tras v Pardubickém kraji pro osoby se zdravotním postižením.

Opatření 3.4.1

Ve spolupráci s organizacemi sdružujícími osoby se zdravotním postižením a dalšími partnery i nadále mapovat bezbariérové trasy a atraktivitu cestovního ruchu na území Pardubického kraje a výstupy z mapování zveřejňovat na krajském turistickém portálu www.vychodnicechy.info.

Zodpovědný za realizaci: OKSCR

Termín: průběžně

Finanční náklady: 0 Kč

Opatření 3.4.2

Iniciovat ve spolupráci s Klubem českých turistů obnovu turistických značení a označení důležitých turistických bezbariérových tras pro osoby se zdravotním postižením a tyto bezbariérové trasy zveřejňovat na krajském turistickém portálu Pk.

Zodpovědný za realizaci: OKSCR

Termín: průběžně

Finanční náklady: 0 Kč

Opatření 3.4.3

Zvýšit atraktivitu turisticky zajímavých míst v Pardubickém kraji pro osoby se zdravotním postižením prostřednictvím podpory budování bezbariérových hygienických zařízení, bezbariérových přístupů a celkové bezbariérovosti objektů.

Zodpovědný za realizaci: OKSCR

Termín: průběžně

Finanční náklady: dle aktuálně schválených dotačních programů Pk

Cíl 3.5

Zpřístupnit veřejnou dopravu a další dopravní služby pro osoby se zdravotním postižením.

Opatření 3.5.1

Při zajištění dopravní obslužnosti Pardubického kraje zohledňovat bezbariérovost nových prostředků veřejné dopravy a zvyšovat podíl bezbariérových autobusů na zajištění veřejné dopravy Pardubického kraje. (Při veřejných zakázkách na zajištění dopravní obslužnosti Pardubického kraje bude jedním z hodnotících kritérií splnění podmínky bezbariérového přístupu.)

Zodpovědný za realizaci: ODSH

Termín: průběžně

Finanční náklady: 0 Kč

Opatření 3.5.2

Při výstavbě či rekonstrukci infrastruktury veřejné dopravy dodržovat platnou legislativu v oblasti přístupnosti staveb a podporovat zavádění vhodných informačních a orientačních systémů (vizuální, audiovizuální signalizační tabule na zastávkách, nástupištích apod., piktogramy, orientační a informační systémy pro občany se zdravotním postižením).

Zodpovědný za realizaci: ODSH

Termín: průběžně

Finanční náklady: 0 Kč

Opatření 3.5.3

V případě rušení vlakových spojů, které byly uzpůsobeny pro přepravu osob se zdravotním postižením, nahrazovat tyto spoje nízkopodlažními autobusy.

Zodpovědný za realizaci: ODSH

Termín: průběžně

Finanční náklady: bez dopadu na rozpočet Pardubického kraje

Opatření 3.5.4

V rámci integrovaného dopravního systému Pardubického kraje označovat v jízdních řádech garantované nízkopodlažní spoje a zastávky splňující nároky na bezbariérový výstup a nástup.

Zodpovědný za realizaci: ODSH

Termín: průběžně

Finanční náklady: bez dopadu na rozpočet Pardubického kraje

Opatření 3.5.5

Zachovat podporu služeb specializované přepravy osob s omezenou schopností pohybu a orientace.

Zodpovědný za realizaci: OSV

Termín: průběžně

Finanční náklady: v návaznosti na schválenou výši dotace

Opatření 3.5.6

Vyžadovat (formou smluvně přepravních podmínek) dodržování „Podmínek pro přepravu osob s omezenou schopností pohybu a orientace“ a podporovat školení zaměstnanců dopravců zaměřená na komunikaci s osobami s různými druhy zdravotního postižení.

Zodpovědný za realizaci: ODSH

Termín: průběžně

Finanční náklady: bez dopadu na rozpočet Pardubického kraje

Opatření 3.5.7

Sjednotit systém slev pro osoby se zdravotním postižením v rámci integrovaného dopravního systému Pardubického a Královehradeckého kraje.

Zodpovědný za realizaci: ODSH

Termín: průběžně

Finanční náklady: 0 Kč

Cíl 3.6

Podpořit informovanost o Národním rozvojovém programu mobility pro všechny.

Opatření 3.6.1

Informovat obce/obecní a městské úřady (zejm. odbory dopravy, stavební a majetkové odbory) Pardubického kraje o aktuálních změnách v Národním rozvojovém programu mobility pro všechny a možnostech čerpání finančních prostředků (např. při pravidelných setkáních zástupců zmíněných odborů).

Zodpovědný za realizaci: ODSH, OMSŘI ve spolupráci s NRZP Pk

Termín: nejméně 1x ročně

Finanční náklady: 0 Kč

Doporučení:

- K budování bezbariérových tras využívat Národní rozvojový program mobility pro všechny, díky kterému má být zajištěno pokračování finanční podpory záměrů komplexních bezbariérových tras ve městech a obcích překládaných v rámci Programu mobility.
- Mapovat bezbariérovost zdravotnických zařízení, která nejsou zřizována Pardubickým krajem, a průběžně odstraňovat stávající bariéry.
- Mapovat bezbariérovost školských zařízení zřizovaných zejména obcemi a průběžně odstraňovat stávající bariéry.
- Mapovat bezbariérovost zařízení poskytujících sociální služby, dalších veřejných institucí (úřady práce, soudy, státní zastupitelství) a průběžně odstraňovat stávající bariéry.
- Při mapování bariérovosti a odstraňování bariér spolupracovat s příslušnými organizacemi odborně způsobilými k této problematice.
- Proškolení pracovníky obecních stavebních úřadů a speciálních stavebních úřadů odborníky způsobilými k této problematice.
- Zajistit osobám se zdravotním postižením přístupnost kvalitního bezbariérového sociálního zázemí v rámci veřejně přístupných zařízení, včetně turistických cílů, veřejných sportovišť.

B. Přístupnost informací pro osoby se zdravotním postižením

Oblast přístupnosti informací pro osoby se zdravotním postižením navazuje na čl. 21 Úmluvy - Svoboda projevu a přístupu k informacím, který se týká práva na svobodný projev a práva na svobodu vyhledávat, přijímat a rozšiřovat informace a myšlenky, a to prostřednictvím formy komunikace dle vlastního výběru.

Přístup k informacím, ať již mluveným, tištěným, psaným či elektronickým, je pro osoby se zdravotním postižením nezbytný a je jednou ze základních podmínek orientace člověka s různým druhem postižení v prostředí a ve společnosti. Legislativně je oblast bezbariérovosti informací v elektronické podobě upravena zákonem č. 365/2000 Sb., o informačních systémech veřejné správy, ve znění pozdějších předpisů.

Z důvodu orientace ve společnosti je pro osoby se zdravotním postižením nutný přístup k informacím. S ohledem na druh postižení jde o fyzický přístup – dostupnost obecní vývěsky, přehlednost webových stránek, možnost přečtení i porozumění, možnost volby preferované formy komunikace, snadno srozumitelné texty.

Cíl 3.7

V rámci Krajského úřadu Pardubického kraje podporovat přístup osob se zdravotním postižením k informacím.

Opatření 3.7.1

Zajistit přístupnost informací na webových stránkách a úřední desce Pardubického kraje pro různé skupiny osob se zdravotním postižením v souladu s vyhláškou č. 365/2000 Sb., o informačních systémech veřejné správy, ve znění pozdějších předpisů.

Zodpovědný za realizaci: KH ve spolupráci s OSV, NRZP Pk a dalšími dotčenými subjekty

Termín: průběžně, kontrola přístupnosti nejméně 1x ročně

Finanční náklady: 0 Kč

Cíl 3.8

Zajistit informovanost osob se zdravotním postižením o přístupnosti aktivit v oblasti kultury, cestovního ruchu a sportu.

Opatření 3.8.1

Podporovat distribuci informačních materiálů o přístupnosti jednotlivých aktivit v oblasti kultury, cestovního ruchu a sportu; ve všech materiálech Pardubického kraje a na akcích Pardubického kraje a organizací jím zřizovaných vyžadovat uvedení informací o přístupnosti pro osoby se zdravotním postižením nebo uvedení telefonického či jiného odkazu, kde lze informace o přístupnosti získat.

Zodpovědný za realizaci: OKSCR ve spolupráci s dalšími zainteresovanými odbory

Termín: průběžně

Finanční náklady: 0 Kč

Doporučení jiným subjektům:

- Spolupráce všech zainteresovaných organizací, předávání informací týkajících se akcí osob se zdravotním postižením, jejich zveřejňování na webových stránkách Pardubického kraje a propojení systému předávání informací pro osoby zdravotně postižené.

4. Oblast vzdělávání a školství

Tato část navazuje na článek 24 Úmluvy - Vzdělávání, který se týká práva na vzdělání bez diskriminace a na základě rovných příležitostí, což znamená podporovat inkluzivní vzdělávání, poskytovat přiměřenou úpravu a pomoc dle individuálních potřeb, aby osoby se zdravotním postižením mohly plně rozvíjet svůj potenciál, nadání, kreativitu a účinně se tak zapojily do života ve společnosti.

Vzdělávání dětí, žáků a studentů se speciálními vzdělávacími potřebami dosahuje v současné době nový rozměr. Stejně jako v minulých letech se realizuje zejména ve školách samostatně zřízených pro žáky se zdravotním postižením (ve speciálních školách), postupně však zákonní zástupci využívají možnost sami rozhodnout, kterou vzdělávací cestu pro své dítě zvolí – zda speciální školu, či formu inkluzivního vzdělávání v běžné základní škole. Využívají tak právo pro své dítě navštěvovat běžnou základní školu, a to nejlépe od první třídy a v místě bydliště. Zařazováním všech dětí do hlavního vzdělávacího proudu se tak v jedné třídě setkávají děti se zdravotním postižením, nadané děti, děti cizinců či jiného etnika i většinové společnosti. Heterogenní složení kolektivu, v němž je každý žák objektem individuálního přístupu, klade vysoké nároky na pedagogy. Jedná se především o uzpůsobení prostředí, zabezpečení speciálních pomůcek, využívání asistentů a úzkou spolupráci s odborníky.

Ve školách, v nichž jsou vzdělávání žáci a studenti s potřebou bezbariérového přístupu, jsou postupně odstraňovány architektonické bariéry. Žádoucí je zpřístupňování nejen školních budov, ale i jídelen, tělocvičen či internátů. Totéž platí i o budovách, ve kterých se provozuje tzv. neformální vzdělávání, jako jsou umělecké školy nebo domy dětí a mládeže (bezbariérovost budov je řešena v rámci kapitoly 3. Oblast přístupnosti staveb, dopravy a informací). Pozornost je třeba zaměřit také na oblast celoživotního vzdělávání osob se zdravotním postižením. Všeobecným problémem, na který by měl Krajský plán reagovat, je nedostatečný počet asistentů pedagoga.

Základním cílem pro období platnosti Krajského plánu je zvýšení schopnosti vzdělávacího systému vytvářet podmínky pro úspěšné uplatnění žáků a studentů se zdravotním postižením do společnosti.

Cíl 4.1

Zajistit přístupnost vzdělání žákům a studentům se zdravotním postižením prioritně v hlavním vzdělávacím proudu.

Opatření 4.1.1

Poskytovat ředitelům a pedagogům škol hlavního vzdělávacího proudu odbornou, metodickou a finanční podporu při vzdělávání dětí s různými typy zdravotního postižení.

Zodpovědný za realizaci: OŠ

Termín: průběžně

Finanční náklady: čerpání z prostředků státního rozpočtu a ESF

Opatření 4.1.2

Ve spolupráci s Centrem celoživotního vzdělávání Pardubice - zařízení pro další vzdělávání pedagogických pracovníků (CCV Pardubice) Pardubického kraje, připravit vzdělávací projekt se zaměřením na nové trendy ve vzdělávání žáků se zdravotním postižením a na komunikaci s osobami se zdravotním postižením.

Zodpovědný za realizaci: OŠ, CCV Pardubice

Termín: 31. 12. 2017

Finanční náklady: čerpání z prostředků ESF

Opatření 4.1.3

Podporovat inkluzivní vzdělávání (integrovanou výuku) na základních a středních školách za pomoci asistentů pedagoga v souladu s doporučeními školských poradenských zařízení formou navýšení počtu asistentů pedagoga k optimálnímu zabezpečení výuky dětí a žáků se zdravotním postižením v běžných školách ve smyslu inkluzivního vzdělávání.

Zodpovědný za realizaci: OŠ

Termín: průběžně

Finanční náklady: čerpání z prostředků státního rozpočtu a ESF

Opatření 4.1.4

V návaznosti na Národní plán podpory rovných příležitostí pro osoby se zdravotním postižením, opatření 10.27, podporovat souběžné působení dvou pedagogických pracovníků ve třídách, v níž jsou vzděláváni žáci se zdravotním postižením, a to i v případech tříd a škol tzv. hlavního vzdělávacího proudu.

Zodpovědný za realizaci: OŠ

Termín: průběžně

Finanční náklady: čerpání z prostředků státního rozpočtu a ESF

Opatření 4.1.5

V rámci setkání ředitelů škol uvádět příklady dobré praxe a informace o možnosti využití moderních informačních technologií usnadňujících vzdělávací proces pro osoby se zdravotním postižením.

Zodpovědný za realizaci: OŠ

Termín: průběžně

Finanční náklady: 0 Kč

Opatření 4.1.6

Cíleně rozvíjet sociální dovednosti žáků a pedagogických pracovníků škol a školských zařízení v oblasti komunikace a soužití s osobami se zdravotním postižením prostřednictvím zážitkových seminářů a aktivit primární prevence.

Zodpovědný za realizaci: OŠ, Krajské centrum primární prevence Ústí nad Orlicí, ve spolupráci s organizacemi osob se zdravotním postižením

Termín: minimálně 1x ročně uskutečnit zážitkový seminář, nabídky zveřejňovat průběžně na školském portálu

Finanční náklady: čerpání z prostředků státního rozpočtu a ESF

Cíl 4.2

Podporovat rozvoj školských poradenských zařízení v Pardubickém kraji.

Opatření 4.2.1

Do praxe školských poradenských zařízení ustanovit jednotnou formu výstupů s ohledem na zřízení funkce asistenta pedagoga ve školách (závěry vyšetření, doporučení, podíl na zpracování individuálních vzdělávacích plánů apod., kritéria k návrhům ustavení funkce asistenta pedagoga, rozsah spolupráce se školami).

Zodpovědný za realizaci: OŠ

Termín: v návaznosti na výstupy Národního plánu podpory rovných příležitostí pro osoby se zdravotním postižením na období 2015 – 2020 (opatření 10.28)

Finanční náklady: 0 Kč

Opatření 4.2.2

Průběžně vybavovat školská poradenská zařízení v Pardubickém kraji kvalitními pomůckami a moderními diagnostickými nástroji. Aktualizovat seznamy kompenzačních pomůcek určených ke vzdělávání dětí a žáků se zdravotním postižením a informovat školy o možnosti jejich výpůjčky. Seznamy průběžně aktualizovat a jejich přehled umístit na školském portálu.

Zodpovědný za realizaci: OŠ

Termín: průběžné aktualizace

Finanční náklady: čerpání z prostředků státního rozpočtu a ESF

Doporučení:

- Seznamovat ředitele, pracovníky školských zařízení se zásadami zdravé výživy jakožto prevencí před chronickými onemocněními.
- Motivovat vedení škol, aby nabídka sortimentu školních bufetů odpovídala zásadám zdravé výživy.
- Průběžně zvyšovat komunikační a sociální dovednosti žáků a pracovníků škol a školských zařízení např. formou zážitkových seminářů pro žáky a pracovníky škol a školských zařízení v organizacích pracujících s osobami se zdravotním postižením.
- Zvýšením počtu pracovníků poradenských zařízení v kraji podpořit jejich dostupnost a současně zajistit podporu pedagogům při vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami.
- Podporovat vznik pozic psychologa a logopeda na základních školách a ve školách pro děti s nespécifickými zdravotními problémy.
- Prohlubovat spolupráci škol a zaměstnavatelů zejména formou osvěty týkající se problematiky osob se zdravotním postižením a následného uplatnění na trhu práce.

5. Oblast zdraví a zdravotní péče

Tato oblast navazuje na článek č. 25 Úmluvy - Zdraví, kde se hovoří o tom, že osoby se zdravotním postižením mají právo na dosažení nejvyšší možné úrovně zdraví bez diskriminace a na přístup ke zdravotním službám ve stejném rozsahu a kvalitě jako ostatní občané. Zároveň je třeba rozvíjet takové zdravotní služby, které osoby se zdravotním postižením potřebují s ohledem na své postižení.

V životě osob se zdravotním postižením jsou oblasti zdraví, integrace a participace propojeny. Důraz je kladen na rozvoj zdravotní gramotnosti, kdy by každý člověk, včetně osob se zdravotním postižením, měl mít dostatek informací o tom, jak udržovat své zdraví a předcházet komplikacím. Největší problémy bývají v dostupnosti, komplexnosti a návaznosti (rehabilitace) péče. Poskytování zdravotní péče osobám se zdravotním postižením se liší od péče pro ostatní občany tím, že zahrnuje i aplikaci řady jiných prostředků, medikaci a terapii. I při současném prudkém rozvoji medicíny, zdravotní techniky a nových léčiv zůstává část těchto moderních prostředků pro osoby se zdravotním postižením nedostupná, a to nejčastěji z důvodů nedostatečné komunikace mezi zdravotním personálem, osobami se zdravotním postižením a jejich rodinnými příslušníky. Značným problémem je i nadále architektonická přístupnost zdravotnických zařízení (bezbariérovost budov je řešena v rámci kapitoly 3. Oblast přístupnosti staveb, dopravy a informací). Důležitým tématem poslední doby je reforma psychiatrické péče, které se budou muset účastnit nejrůznější subjekty – ústřední orgány státní správy, samosprávy, představitelé nestátních organizací či spolků.

Dalším zásadním problémem, se kterým se potýkají osoby se zdravotním postižením, je nedostatečná provázanost zdravotnických služeb a sociální práce ve zdravotnických zařízeních (pacienti opouštějící zdravotnická zařízení nemají včas dostatek informací o možnostech následné péče, nabízených sociálních službách, apod., zdravotně – sociální pracovníci se ne vždy dozvědí o pacientovi, se kterým je třeba sociálně pracovat). Jedním z hlavních cílů Krajského plánu je zaměřit se právě na tyto problémy a přispět tak k zajištění dostupné a kvalitní péče pro osoby se zdravotním postižením.

Cíl 5.1

Podporovat osvětovou činnost v oblasti péče o osoby se zdravotním postižením, včetně vzdělávání zdravotnické veřejnosti v problematice zdravotního postižení.

Opatření 5.1.1

Průběžně distribuovat informační materiály pro lékaře prvního kontaktu zejm. o tom, jaké poradenské a informační služby jsou dostupné pro osoby se zdravotním postižením.

Zodpovědný za realizaci: OZ ve spolupráci s dalšími zainteresovanými subjekty

Termín: průběžně

Finanční náklady: 0 Kč

Opatření 5.1.2

Zajistit distribuci informačních materiálů na téma komunikace s osobami se zdravotním postižením do ordinací praktických lékařů a odborných specialistů.

Zodpovědný za realizaci: OZ ve spolupráci s organizacemi osob se zdravotním postižením, poskytovateli služeb, dalšími subjekty

Termín: průběžně

Finanční náklady: 0 Kč

Opatření 5.1.3

Zajistit pro pečující osoby distribuci informačních materiálů na téma komunikace a péče o osoby se zdravotním postižením do ordinací praktických lékařů a odborných specialistů.

Zodpovědný za realizaci: OZ ve spolupráci s organizacemi osob se zdravotním postižením, poskytovateli služeb, dalšími subjekty

Termín: průběžně

Finanční náklady: 0 Kč

Cíl 5.2

Navázat na celostátní reformu psychiatrické péče a přizpůsobit síť psychiatrické péče potřebám pacientů s duševním onemocněním.

Opatření 5.2.1

Naplnovat Koncepti psychiatrické péče v Pardubickém kraji na období 2016 - 2020.

Zodpovědný za realizaci: OZ

Termín: průběžně

Finanční náklady: viz Koncepte

Cíl 5.3

Zajistit návaznost zdravotní péče a sociální práce, aby byla osobám se zdravotním postižením poskytnuta následná péče a potřebné sociální služby.

Opatření 5.3.1

Realizovat pravidelná setkání zdravotně-sociálních pracovníků (zejm. zdravotnických zařízení zřizovaných Pardubickým krajem) a sociálních pracovníků obecních úřadů a krajského úřadu.

Zodpovědný za realizaci: OSV ve spolupráci s OZ

Termín: minimálně 1x ročně

Finanční náklady: 0 Kč

Doporučení:

- Posílit více spolupráci zdravotní a sociální sféry při předávání informací při odchodu osob se zdravotním postižením z nemocnice a jiných zdravotnických zařízení, a to za účelem jejich zasilování, navázání spolupráce a pomoci pro pečující osoby.
- Průběžně odborně vzdělávat zaměstnance zdravotnických zařízení v Pardubickém kraji v tématech specifik péče o osoby se zdravotním postižením, např. formou neformálních akcí, které by odlehčeným způsobem upozornily zdravotnické pracovníky na specifický charakter péče o imobilního pacienta a na pravidla komunikace s osobami se zdravotním postižením.
- Motivovat k přehodnocení nabídky sortimentu v bufetech zdravotnických zařízení (nemocnice, polikliniky, apod.), aby odpovídala zásadám zdravé výživy.
- Využívat dostupných zdrojů, které napomáhají komunikaci osob se zdravotním postižením pro případ úrazu či nouze při pobytu v nemocnici, např. Komunikační pas.
- Praktickým lékařům, aby měli povědomí o službách a institucích, které mohou zajistit pomoc a podporu rodičům, kterým se narodilo dítě se zdravotním postižením.
- Realizovat Program přátelská nemocnice 2016 – 2017.

6. Oblast zaměstnávání

Tato oblast je zmíněna v článku č. 27 Úmluvy věnující se tématu Práce a zaměstnávání. Týká se především zákazu diskriminace z důvodu zdravotního postižení ve všech otázkách spojených se zaměstnáváním. Tento článek také vyzdvihuje důležitost odborného a profesního poradenství a služeb zprostředkování práce. Poukazuje na to, že podporováno by mělo být jak zaměstnávání osob se zdravotním postižením v soukromém sektoru, tak i příležitosti k samostatné výdělečné činnosti.

Uplatnění osob se zdravotním postižením na trhu práce je i nadále velmi obtížné. Tyto osoby tvoří na trhu práce jednu z nejzranitelnějších skupin. V současné době existuje systémová podpora jak zaměstnavatelů osob se zdravotním postižením, tak i samotných osob se zdravotním postižením. Jsou využívány prvky aktivní i pasivní podpory zaměstnanosti v kombinaci pobídkových i sankčních opatření. Dochází k postupnému zohledňování prvků jednotlivých institutů podpory v návaznosti na aktuální vývoj v dané oblasti.

Základním cílem v oblasti zaměstnávání pro období platnosti Krajského plánu je podpora zaměstnávání osob se zdravotním postižením a cílené podporování sociálního podnikání.

Cíl 6.1

Podporovat zaměstnávání osob se zdravotním postižením v Pardubickém kraji.

Opatření 6.1.1

Pravidelně monitorovat zaměstnanost osob se zdravotním postižením na krajském úřadu a u organizací zřizovaných Pardubickým krajem.

Zodpovědný za realizaci: OPVV a zainteresované odbory se zřizovatelskou funkcí

Termín: 1x ročně

Finanční náklady: 0 Kč

Opatření 6.1.2

Umožnit realizace praxí a odborných stáží studentům se zdravotním postižením v rámci krajského úřadu a organizací zřizovaných Pardubickým krajem.

Zodpovědný za realizaci: OPVV a zainteresované odbory se zřizovatelskou funkcí

Termín: průběžně

Finanční náklady: 0 Kč

Opatření 6.1.3

Zaměstnávání osob se zdravotním postižením začlenit mezi řešená témata Teritoriálního paktu zaměstnanosti a ve spolupráci se zainteresovanými subjekty pravidelně vyhodnocovat situaci na trhu práce v zaměstnávání občanů se zdravotním postižením a navrhnout řešení směřující k vyšší zaměstnanosti osob se zdravotním postižením v Pardubickém kraji.

Zodpovědný za realizaci: OSV, OŠ

Termín: průběžně

Finanční náklady:

Opatření 6.1.4

Navázat intenzivnější spolupráci mezi Krajským úřadem Pardubického kraje a Krajskou pobočkou Úřadu práce v Pardubicích zejm. v oblasti informovanosti o potenciálních zaměstnavatelích, možnostech zaměstnávání občanů se zdravotním postižením, provázanosti pracovní a sociální rehabilitace, poradenství a dalších nástrojích, které může Úřad práce ČR poskytnout osobám se zdravotním postižením.

Zodpovědný za realizaci: OSV, OŠ ve spolupráci s dalšími subjekty.

Termín: průběžně

Finanční náklady: 0 Kč

Cíl 6.2

Zvyšovat povědomí o organizacích provozujících pracovní a sociální rehabilitaci, sociální podnikání nebo chráněná pracovní místa v Pardubickém kraji a vytvářet podmínky pro prezentaci a prodej výrobků osob se zdravotním postižením.

Opatření 6.2.1

Prostřednictvím pravidelně aktualizované databáze informovat o zaměstnavatelích provozujících pracovní rehabilitaci pro osoby se zdravotním postižením, sociální podnikání nebo chráněná pracovní místa a tyto informace zveřejňovat na webových stránkách Pardubického kraje.

Zodpovědný za realizaci: OSV, OŠ a další zainteresované subjekty

Termín: průběžně

Finanční náklady: 0 Kč

Opatření 6.2.2

Realizovat i nadále Galavečer oceňování dobrovolníků, nevládních neziskových organizací a společensky odpovědných firem, v jejímž rámci je možné ocenit i zaměstnavatele osob se zdravotním postižením.

Zodpovědný za realizaci: OSV ve spolupráci s dalšími subjekty – KONEP

Termín: 1x ročně

Finanční náklady: z rozpočtu Pk

Opatření 6.2.3

Realizovat v prostorách Krajského úřadu Pardubického kraje prodejní výstavy výrobků uživatelů sociálních služeb, příp. dalších organizací, které pracují s osobami se zdravotním postižením.

Zodpovědný: KH, OSV

Termín: minimálně 1x ročně

Finanční náklady: bez navýšení rozpočtu Pardubického kraje

Cíl 6.3

Podporovat sociální podnikání v kraji zaměřené na zaměstnávání osob se zdravotním postižením.

Opatření 6.3.1

Realizovat dotační program podpora sociálního podnikání z rozpočtu Pardubického kraje.

Zodpovědný za realizaci: OSV

Termín: 1x ročně

Finanční náklady: minimálně 1 500 000 Kč

Opatření 6.3.2

Realizovat Burzy filantropie, jejímž prostřednictvím je možné podporovat projekty, které vytváří pracovní příležitosti pro osoby se zdravotním postižením.

Zodpovědný za realizaci: OSV

Termín: průběžně (dle harmonogramu konání burz filantropie)

Finanční náklady: 250 000 Kč ročně

Opatření 6.3.3

Podporovat komunikaci a spolupráci všech zainteresovaných aktérů formou odborných konferencí, kulatých stolů, společných setkání za účelem předávání příkladů dobré praxe (sjednocení významu sociálního podnikání).

Zodpovědný za realizaci: OSV, OŠ, ve spolupráci s dalšími subjekty NNO

Termín: 1x ročně

Finanční náklady: 25 000 Kč

Doporučení:

- Při realizaci veřejných zakázek uplatňovat princip společensky odpovědného zadávání veřejných zakázek.
- Při zajištění občerstvení při vzdělávacích akcích, konferencích, seminářích apod. preferovat jako dodavatele organizace zaměstnávající osoby se zdravotním postižením a sociální podniky.
- Preferovat přímé zaměstnání osob se zdravotním postižením v organizacích zřizovaných Krajským úřadem Pardubického kraje před náhradními formami plnění.

7. Oblast přístupu ke kulturnímu dědictví a účast na kulturním životě a sportu

Článek 30 Úmluvy - Účast na kulturním životě, rekreace, volný čas a sport, deklaruje právo osob se zdravotním postižením účastnit se kulturního života, mít přístup ke kulturním materiálům, k televizním programům, filmům, divadelním a jiným představením, mít přístup na místa určená pro kulturní aktivity, jako jsou divadla, muzea, kina, knihovny, služby pro turisty, a to v co nejvyšší možné míře také do historických památek a na místa národního kulturního dědictví.

Situaci týkající se bezbariérovosti budov a turistických cílů řeší kapitola 3. Oblast přístupnosti staveb, dopravy a informací.

Hlavním cílem Krajského plánu na uvedené období je napomoci osobám se zdravotním postižením při jejich účasti na kulturním a sportovním životě.

Cíl 7.1

Podporovat kulturní a sportovní aktivity osob se zdravotním postižením na území Pardubického kraje.

Opatření 7.1.1

Ve spolupráci s organizacemi sdružujícími osoby se zdravotním postižením i nadále aktualizovat databázi kulturních zařízení s informacemi o přístupnosti objektů pro osoby se zdravotním postižením.

Zodpovědný za realizaci: OKSCR a další zainteresované subjekty

Termín: průběžně, minimálně 1x ročně

Finanční náklady: 0 Kč

Opatření 7.1.2

Podporovat projekty zaměřené na kulturní, sportovní a jiné společenské aktivity osob se zdravotním postižením v rámci vyhlášených dotačních programů Pardubického kraje.

Zodpovědný za realizaci: OŠ, OZ, OSV, OKSCR dle schválených dotačních programů

Termín: průběžně

Finanční náklady: dle schválených dotačních programů Pk

Cíl 7.2

Podporovat návštěvnost osob se zdravotním postižením v kulturních institucích zřizovaných Pardubickým krajem.

Opatření 7.2.1

V organizacích zřizovaných Pardubickým krajem v oblasti kultury zajistit osobám se zdravotním postižením a organizacím poskytujícím služby pro osoby se zdravotním postižením slevy na vstupném ve výši minimálně 50 %.

Zodpovědný za realizaci: OKSCR

Termín: průběžně

Finanční náklady: 0 Kč

8. Oblast sociálních věcí

Tato oblast navazuje na čl. 28 Úmluvy – Přiměřená životní úroveň a sociální ochrana, jež deklaruje právo na přiměřenou životní úroveň, sociální ochranu, přístup ke službám, pomůckám, bydlení, dávkám důchodového systému, pomoci ze strany státu v případě hmotné nouze, apod., a článek č. 19 – Nezávislý způsob života a zapojení do společnosti, který zakládá rovné právo všech osob se zdravotním postižením žít v rámci společenství, s možnostmi volby na rovnoprávném základě s ostatními. Tyto osoby mají právo zvolit si místo pobytu, kde a s kým budou žít, nejsou nuceny žít ve specifickém prostředí, mají přístup ke službám poskytovaným v domácím prostředí, rezidenčním službám a dalším podpůrným komunitním službám.

Na potřeby osob se zdravotním postižením žít běžným způsobem života v přirozeném prostředí reaguje také Pardubický kraj. Řada oblastí, na které poukazují výše zmíněné články Úmluvy, je řešena v ostatních oblastech Krajského plánu. V rámci oblasti sociálních věcí se Krajský plán věnuje sociálním službám a péči o osoby závislé na pomoci jiné fyzické osoby.

Při poskytování sociálních služeb je uplatňován individuální přístup k uživatelům a jsou respektovány jejich potřeby, přičemž je v maximální možné míře podporována jejich samostatnost a vlastní rozhodování v péči o vlastní osobu, při zajištění chodu domácnosti, aj. V současné době probíhají změny v institucionální péči, které na potřeby této cílové skupiny reagují. Pardubický kraj realizuje transformaci pobytových zařízení, samostatně je řešena situace umísťování dětí do ústavní péče, a to v kontextu transformace systému péče o ohrožené děti. Základní krajskou strategií v oblasti sociálních služeb, která definuje žádoucí směr rozvoje sociálních služeb a sociálním službám na území Pardubického kraje se věnuje podrobněji, je Střednědobý plán rozvoje sociálních služeb Pardubického kraje na období 2016 – 2018 (Střednědobý plán). V oblasti péče o osoby se zdravotním postižením je ve strategii formulována vize „Zajistit běžný způsob života osobám se zdravotním postižením a jejich rodinám, v jeho přirozeném rytmu složeného z pracovních a volných dní. Umožnit lidem být součástí své přirozené komunity a co nejvíce ovlivňovat svůj život s ohledem na své zdravotní postižení.“

Cíl 8.1

Podporovat sociální služby a navazující činnosti ve prospěch osob se zdravotním postižením.

Opatření 8.1.1

Finančně podporovat síť sociálních služeb pro osoby se zdravotním postižením z rozpočtu Pardubického kraje dle zjištěných potřeb a v souladu se Střednědobým plánem (dotace na poskytování sociálních služeb dle § 101a zákona č. 108/2006 Sb., o sociálních službách, a dotace z programu Podpora sociálních služeb poskytovaných v souladu se zákonem č. 108/2006 Sb., o sociálních službách).

Zodpovědný: OSV

Termín: každoročně

Finanční náklady: dle výše dotace poskytnuté Pardubickému kraji z MPSV a dle schváleného rozpočtu Pardubického kraje

Opatření 8.1.2

Podporovat aktivity organizací osob se zdravotním postižením, včetně specializované přepravy osob s omezenou schopností pohybu a orientace, v rámci programu Podpora aktivit navazujících na služby poskytované podle zákona č. 108/2006 Sb., o sociálních službách, ve znění pozdějších předpisů.

Zodpovědný: OSV

Termín: každoročně

Finanční náklady: dle schváleného rozpočtu Pk

Cíl 8. 2

Podpora osob pečujících o osoby se zdravotním postižením.

Opatření 8.2.1

Podporovat sociální služby pomáhající rodinným příslušníkům při péči o osobu blízkou v přirozeném prostředí (viz opatření 8.1.1).

Zodpovědný: OSV

Termín: viz opatření 8.1.1

Finanční náklady: viz opatření 8.1.1

Opatření 8.2.2

Podporovat projekty a aktivity zaměřené na podporu pečujících osob, tj. edukace v oblasti péče o osobu blízkou, prevence syndromu vyhoření, duševní hygieny pečujících osob apod.

Zodpovědný: OSV ve spolupráci s dalšími subjekty

Termín: průběžně

Finanční náklady: v případě finanční podpory dle schváleného rozpočtu Pk

Doporučení:

- V rámci sociální práce zohledňovat možnosti a potřeby blízkých osob pečujících o osoby se zdravotním postižením.
- Propojit více spolupráci sociální a zdravotní sféry při předávání informací osobám opouštějícím nemocnice a jiná zdravotnická zařízení, a to za účelem jejich zasilování, navázání spolupráce a pomoci pro pečující osoby.